

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 264
Warszawa, 28 stycznia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o systemie oświaty.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Krystynę Szumilas.

(-) Zbigniew Ajchler; (-) Paweł Bańkowski; (-) Marek Biernacki; (-) Krzysztof Brejza; (-) Małgorzata Chmiel; (-) Alicja Chybicka; (-) Tomasz Cimoszewicz; (-) Zofia Czernow; (-) Joanna Fabisiak; (-) Joanna Frydrych; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Kinga Gajewska; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Tomasz Głogowski; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Bożena Henczyca; (-) Marek Hok; (-) Maria Małgorzata Janyska; (-) Bożena Kamińska; (-) Magdalena Kochan; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Adam Korol; (-) Tomasz Kostuś; (-) Robert Kropiwnicki; (-) Wojciech Król; (-) Marek Krzakała; (-) Józef Lassota; (-) Gabriela Lenartowicz; (-) Arkadiusz Marchewka; (-) Rajmund Miller; (-) Killion Munyama; (-) Arkadiusz Myrcha; (-) Sławomir Neumann; (-) Dorota Niedziela; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Mirosława Nykiel; (-) Włodzimierz Nykiel; (-) Norbert Obrycki; (-) Marzena Okła-Drewnowicz; (-) Katarzyna Osos; (-) Paweł Papke; (-) Zbigniew Pawłowicz; (-) Sławomir Jan Piechota; (-) Kazimierz Plocke; (-) Agnieszka Pomaska; (-) Elżbieta Radziszewska; (-) Halina Rozpondek; (-) Leszek Ruszczyk; (-) Dorota Rutkowska; (-) Krystyna Sibińska; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Marek Sowa; (-) Paweł Suski; (-) Michał Szczerba; (-) Krystyna Szumilas; (-) Marcin Świąćicki; (-) Anna Wasilewska; (-) Monika Wielichowska; (-) Marek Wójcik; (-) Stanisław Żmijan.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o systemie oświaty

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, póź. 2572, z późn. zm.) w art. 14d ust. 3 i 4 otrzymuje brzmienie:

3. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, dla danej gminy jest obliczana jako suma kwot A i B określonych w pkt. 1 i 2:

1) A jest równe iloczynowi kwoty rocznej, o której mowa w ust. 4, oraz liczby dzieci ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze danej gminy, pomniejszonej o liczbę dzieci realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego,

2) B jest równe iloczynowi kwoty subwencji oświatowej przysługującej w roku udzielenia dotacji danej gminie na ucznia szkoły podstawowej oraz liczby dzieci realizujących w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i innych formach wychowania przedszkolnego obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

4. Kwota roczna dotacji, o której mowa w ust. 1, na każde dziecko, o którym mowa w ust. 3 pkt. 1. Bez względu na czas przebywania dziecka w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego, wynosi 1506 zł.

Art. 2 Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Uzasadnienie:

Projekt zakłada podwyższenie dotacji przedszkolnej na dziecko sześciolatnie do wysokości subwencji oświatowej przysługującej samorządowi terytorialnemu w danym roku budżetowym na ucznia szkoły podstawowej.

Przyjęta przez Sejm 29.12.2015 roku ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty i innych ustaw wprowadziła obowiązek szkolny od 7 roku życia (powrót do systemu obowiązującego przed 2009 rokiem), natomiast prawo dziecka do rozpoczęcia nauki w wieku sześciu lat obwarowane jest wieloma warunkami. Wprowadzone zmiany skutkują drastycznym ograniczeniem wysokości subwencji oświatowej dla samorządów prowadzących szkoły podstawowe, co pośrednio uderzy w jakość kształcenia i dostępność edukacji przedszkolnej dla najmłodszych.

Wbrew zapowiedziom wprowadzone zmiany nie respektują prawa rodziców do decydowania o momencie rozpoczęcia edukacji szkolnej dziecka. W uzasadnieniu projektu zapisano wprost, że uwzględnia on jedynie zdanie rodziców, którzy protestowali przeciwko obniżeniu wieku obowiązku szkolnego, podpisując się pod obywatelskimi projektami ustaw przywracających obowiązek szkolny od 7 roku życia oraz wnioskiem o referendum edukacyjne.

Rodzice nie mogą swobodnie decydować o rozpoczęciu edukacji szkolnej swojego dziecka w wieku sześciu lat, ponieważ:

1. Dzieci, które nie będą uczestniczyły w wychowaniu przedszkolnym w wieku 5 lat nie mają prawa do rozpoczęcia edukacji szkolnej w wieku 6 lat bez opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Zgodnie z nowymi przepisami dziecko ma prawo do rozpoczęcia nauki w wieku sześciu lat pod warunkiem uczestnictwa w wychowaniu przedszkolnym co najmniej rok przed rozpoczęciem edukacji szkolnej. Jednocześnie zniesiono obowiązek przedszkolny dla dzieci pięcioletnich, co będzie skutkowało brakiem rocznego przygotowania przedszkolnego części dzieci sześciolatnych. Rodzicom tych dzieci odebrano prawo samodzielnego decydowania o wcześniejszym rozpoczęciu nauki przez ich dziecko.
2. Dziecko pięcioletnie uczęszczające do przedszkola będzie uczestniczyło w zajęciach prowadzonych wg innego programu niż program dla dzieci sześciolatnych i już na starcie będzie gorzej przygotowane do edukacji szkolnej, a to powoduje, iż rodzice trudniej podejmować decyzję o rozpoczęciu nauki przez dziecko sześciolatnie.. Odbycie rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego jest obowiązkowe jedynie dla dzieci 6 – letnich. Minister Edukacji Narodowej zapowiada również, iż to przygotowanie będzie prowadzone według programów opartych na specjalnie przygotowywanej podstawie programowej dedykowanej grupie dzieci sześciolatnych.

W uzasadnieniu do zmiany ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw (druk nr 106) wnioskodawcy szacowali, iż w roku szkolnym 2016/2017 naukę w szkole rozpocznie 92,5 tys. dzieci siedmioletnich oraz około 41,5 tys. dzieci sześciioletnich (odsetek dzieci sześcioletnich, które pozostaną w przedszkolu wg szacunków przedstawionych w druku 106 może wynieść 90%, czyli około 373 tys.). Oznacza to, iż w roku 2016/2017 naukę w szkole podstawowej rozpocznie niespełna 134 tys. dzieci, zamiast 414 tys. Zakładając, że w obecnym stanie prawnym z odroczenia obowiązku szkolnego skorzystało około 20% rodziców, w roku szkolnym 2016/2017 liczba dzieci będzie mniejsza o około 331 tys. w stosunku do obecnego stanu prawnego, o tyle też zwiększy się liczba dzieci w przedszkolach.

Tak drastyczne zmniejszenie się liczby dzieci rozpoczynających naukę w szkole podstawowej w przyszłym roku szkolnym, mimo zapewnień składanych przez Ministra Edukacji Narodowej podczas procedowania ustawy zmieniającej przepisy dotyczące obowiązku szkolnego o braku skutków finansowych, będzie skutkowało drastycznym obniżeniem subwencji oświatowej w 2017 roku. Dochody jednostek samorządu terytorialnego zmniejszą się o ponad 1,3 mld. Odejście od obniżenia wieku szkolnego oraz pozostawienie prawa dziecka 3, 4 i 5 – letniego do wychowania przedszkolnego nakłada na samorządy terytorialnego obowiązek wydatkowania większej liczby pieniędzy na tworzenie i utrzymywanie miejsc wychowania przedszkolnego.

Dotacja na jedno dziecko w przedszkolu w 2017 roku ma wynosić 1 370 zł, natomiast subwencja oświatowa na 1 ucznia szkoły podstawowej w roku 2015 wynosi 5 357 zł (bez uwzględnienia wag dla szkół wiejskich i leżących w miejscowościach do 5 tys. mieszkańców). Po uwzględnieniu wzrostu kwoty subwencji różnica pomiędzy subwencją a dotacją jaką otrzyma samorząd na dziecko sześciolatnie wynosić będzie ponad 4 000 zł, co przełoży się na zmniejszenie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego o ponad 1,3 mld zł.

Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami, mimo ograniczeń, dzieci sześciolatnie mogą rozpocząć naukę w szkole. Powoduje to obowiązek przygotowania odpowiedniej liczby miejsc w szkołach podstawowych oraz zabezpieczenia w budżecie państwa środków na edukację wszystkich dzieci sześciolatnie. Projekt gwarantuje, iż środki te zostaną przekazane samorządom terytorialnym, zgodnie ze stanem sprzed zmiany ustawy.

Proponowane rozwiązanie polegające na podniesieniu dotacji na dziecko sześciolatnie do wysokości subwencji oświatowej spowoduje, iż bez względu na miejsce realizacji obowiązku edukacyjnego przez dziecko sześciolatnie dochody jednostek samorządu terytorialnego nie ulegną drastycznemu zmniejszeniu. Jednostki samorządu terytorialnego będą miały środki na zapewnienie miejsc edukacji przedszkolnej dla większej liczby dzieci oraz nie będą zmuszone do drastycznego ograniczania środków finansowych na prowadzenie szkół podstawowych.

I. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe

Projekt nie powoduje konieczności zmian budżetu państwa na 2016 roku.

Proponowany projekt gwarantuje, iż samorządy terytorialne nie stracą dochodów w przypadku, gdy rodzice dzieci sześciolletnich zdecydują o pozostaniu ich w przedszkolu. Zakłada przekazywanie na edukację dzieci sześciolletnich środków finansowych w wysokości subwencji oświatowej.

Zabezpieczenie przed drastycznym zmniejszeniem dochodów samorządów od 2017 roku będzie skutkować również zmniejszeniem skali zwolnień spowodowanych odejściem od obniżenia wieku szkolnego. Dochody w wysokości przed zmianą zabezpieczą samorządy przed koniecznością drastycznego zmniejszania liczby oddziałów i łączenia klas, co w rezultacie uchroni miejsca pracy dla nauczycieli.

II. Zgodność z prawem unijnym

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

BAS-WAPEiM-172/16

Warszawa, 11 lutego 2016 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. 12. 02. 2016

Data wpływu

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krystyna Szumilas)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 14d ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.; dalej: ustawa).

Nowelizacja dotyczy wysokości dotacji celowej z budżetu państwa dla gmin na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego. Zgodnie z projektem wysokość dotacji stanowi sumę kwot określonych w zmienianym art. 14d ust. 3 ustawy.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Zgodnie z art. 165 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) Unia przyczynia się do rozwoju edukacji wysokiej jakości, poprzez zachęcanie do współpracy między państwami członkowskimi oraz, jeśli to niezbędne, poprzez wspieranie i uzupełnianie ich działalności, w pełni szanując odpowiedzialność państw członkowskich za treść i organizację systemów edukacyjnych, jak również ich różnorodność kulturową i językową.

Problematyka finansowania wychowania przedszkolnego ze środków krajowych nie stanowi przedmiotu regulacji prawa UE.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Michał Warciński

BAS-WAPEiM-173/16

Warszawa, 11 lutego 2016 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu ...12.02.2016...

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krystyna Szumilas) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę art. 14d ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.; dalej: ustawa).

Nowelizacja dotyczy wysokości dotacji celowej z budżetu państwa dla gmin na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego. Zgodnie z projektem wysokość dotacji stanowi sumę kwot określonych w zmienianym art. 14d ust. 3 ustawy.

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są objęte zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA I-021-43/16

Warszawa, dnia 10 lutego 2016 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. AP-173-60/16

Data wpływu 1.1.12. 2016

**Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 lutego 2016 r., GMS-WP-173-30/16 uprzejmie informuję, że stosownie do art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.) Sąd Najwyższy nie uznaje za celowe opiniowania **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty**.

Z poważaniem

prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 10 lutego 2016 r.

PG VII G 025.33.2016

Dot. GMS-WP-173-30/16

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. AP-293-G1/16

Data wpływu 11.02.2016

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Królestwo

W związku z przekazaniem do wyrażenia opinii poselskim *projektem ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty*, uprzejmie informuję, że projekt ten obejmuje zagadnienia dotacji dla gmin, a zatem pozostaje poza zakresem zadań prokuratury.

Z tego względu nie zgłaszam uwag do zaproponowanych w *projekcie rozwiązań*, należących do materii polityki oświatowej i finansowej Państwa.

Z miłą
A. Seremet

Andrzej Seremet